

друге, збувалися. Заради цього люди дивляться прогноз погоди щоранку. Якщо відкрити останні випуски *Journal Urban Economics*, то побачимо, що 60 відсотків статей - це опис ефектів. Як поведуться бідні люди в місті, які причини і наслідки джентрифікації – економісти або описують те, що відбувається, або те, як ми всі сюди потрапили. Світова економіка міста зараз знаходиться в стадії, коли накопичується така кількість описаних ефектів і взаємозв'язків між різними процесами в місті, що найближчим часом ми зможемо вже перейти до якісних, значущим праць, які зможуть осмислити всю економіку міста в цілому, у всій її різноманітності.

Література:

1. Operational Urban Models: State of the Art *Journal of the American Planning Association*. № 60. P. 17-29.
2. Радионова Л., Радионова А., Бустеризм О. Н. Как стратегический менеджмент города для привлечения инвестиций и туристов. «Професійний менеджмент у сучасних умовах розвитку ринку»: Матеріали доповідей VIII науково-практичної конференції з міжнародною участю (1 листопада 2019 р.). Х. : Монограф. 2019. С. 135-138.
3. Саймон Г. А. Теория принятия решений в экономической теории и в науке о поведении. Вехи экономической мысли Т.2. Теория фирмы / под ред. В.М. Гальперина. Шаблон: СПб : Экономическая школа, 2000. С.54-72.

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ: ДІАЛЕКТИКА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ

Мирошниченко А.Ю.

*Науковий керівник: Радіонова Л.О., к. філос. наук, доцент
Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Децентралізація в Україні відкриває не тільки нові можливості для органів місцевого самоврядування, вона створює умови для перегляду існуючої парадигми сільського розвитку. Україна завжди розглядалась, як територія великих сільськогосподарських можливостей, незважаючи на те, у складі яких імперій вона перебувала. Під кінець існування СРСР, попри досить високий рівень індустріалізації Україну називали не інакше, як «житниця Радянського Союзу». Українські селяни завжди були головним донором для міст, які розширювались особливо активно в другій половині ХХ-го сторіччя. Попри високу зайнятість у колгоспному сільськогосподарському виробництві, урбанізація у ті часи була досить швидкою, але з початку 90-тих років минулого століття вона по суті припинилась. Україна попала у затяжну економічну кризу, міста втратили значну частину традиційної економіки і їх потреби у нових робочих руках різко знизились. На селі ситуація була не кращою. Розвал колгоспів з їх неефективним, трудомістким виробництвом

призвів до різкого скорочення зайнятості серед сільського населення, деградації соціальної сфери села, стрімкого падіння чисельності населення, особливо у віддалених та малих селах. Кількість сіл, де взагалі не стало жителів за останні роки уже перевищила майже за 4 сотні, хоча насправді їх значно більше, просто їх не знято з обліку.

В цій ситуації на державному рівні було зроблено немало спроб підтримати село, починаючи з дуже давнього, ще пострадянського за своєю суттю закону «Про пріоритетний розвиток села», але це нічого не дало. Причини були різні, більшість схильні вважати, що тут головна роль належить «диспаритету» цін на промислові та сільськогосподарські товари, а також слабка фінансова підтримка сільськогосподарських виробників з боку держави.

Як пояснення, що саме це є причинами, завжди приводили приклади про величезний рівень державних субсидій для сільського господарства у країнах ЄС. Почасти це дійсно так, але і досить великі субсидії сільському господарству в країнах ЄС не привели до стабільного розвитку сільських територій, зупиненню їх знелюдненню. Дослідження, проведені у країнах Європи в останні роки та бажання урядів вирішити проблему розвитку усєї своєї території, а не тільки великих міст, привели до зміни підходів до сільського розвитку.

Традиційні підходи до політики сільського розвитку зводились (а подекуди і досі використовуються) по суті до субсидування аграрного виробництва, аби підняти доходи фермерів не за рахунок ринкових інструментів, а допомогою від держави. Часто така субсидія розраховувалась на один гектар угідь/ріллі для фермера. Такі підходи, в кінці кінців призвели до того, що в деяких європейських країнах, фермери чи не щороку вимагають збільшення розміру такої субсидії. Проте такі бюджетні витрати, які були припустимими в умовах економічного зростання, стали надто обтяжливими в умовах рецесії.

Штучне підняття доходів фермерів за рахунок субсидії не зупинило знелюднення сільських територій, адже технології все ширше проникали у с/г виробництво і вели до природного скорочення числа зайнятих у такому виробництві, це також не поліпшувало ситуацію у соціальній сфері в таких територіях. Аби якось покращити публічні послуги мешканцям сільських територій від місцевих органів влади поряд із субсидуванням фермерів використовувались інструменти вирівнювання. Цей набір державної підтримки певним чином утримував сільськогосподарське виробництво і частину населення у сільських територіях, але не вирішував проблему глобально, чисельність населення у сільських територіях скорочувалась, відтак відкриття не с/г виробництв в сільських територіях ще більш ставало проблемним і коло деградації замикалось.

Проте стрімкий розвиток технологій, який з одного боку зменшує потребу у людях для певних видів виробництв, з іншого боку ці технології дозволяють людям знайти себе у інших сферах діяльності, які раніше для них були закритими.

Як підкреслює Радіонова Л. О., новітні комунікаційні технології, біотехнології, нова енергетика, креативна та культурна економіка, сегментарний туризм стали новими сферами діяльності людей у сільських територіях [2]. Нові технології в аграрному виробництві дозволяють підняти тут продуктивність праці і досягати більшої конкурентоспроможності аграрного сектору на відкритих глобальних ринках. В нових умовах аграрний сектор потребуватиме менше субсидій, що є дуже добре для бюджету, але високопродуктивний аграрний сектор також потребуватиме менше зайнятих, що є погано для сільських територій.

Література:

1. Комарова І. В. Державне регулювання аграрного сектора: Необхідність та сучасні погляди на проблему. *Вісн. Бердян. ун-ту менеджм. і бізнесу*. 2008. № 3. С. 30-34.
2. Радіонова Л. О. Управління місцевим розвитком в умовах децентралізації влади: зміна парадигми сільського розвитку. *Збірник наукових праць «Розумовські зустрічі»*. Чернігів. Сіверський центр післядипломної освіти. 2020. Вип. 7. С. 105-114.

НЕОБХІДНІСТЬ ВДОСКОНАЛЕННЯ МОНЕТАРНОГО ТРАНСМІСІЙНОГО МЕХАНІЗМУ НБУ

Мищенко Б.С.

*Науковий керівник: Вербицька В.І., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Монетарний трансмісійний механізм (механізм монетарної трансмісії) – процес передачі зміни (трансмісії) ключової ставки центрального банку через певні канали і зв'язки в економіці з відповідним впливом на інфляцію та інші макроекономічні показники [1]. Ефективність інструментів монетарної політики у більшій мірі залежний від дієвості трансмісійного механізму.

Емісійний центр держави виконує завдання та реалізує цілі монетарної політики за допомогою її інструментів, що зумовлює досягнення необхідних соціально-економічних показників.

Трансмісійний механізм – це виражений через причинно-наслідкові зв'язки вплив інструментів грошово-кредитної політики на стан макроекономічних процесів. Трансмісійному механізму надають важливого практичного значення і цінності, тому що він відображає взаємозв'язок між діями монетарної влади та реальним сектором економіки. На практиці процес передачі імпульсів від рішень центрального банку з монетарної політики до суб'єктів ринку відбувається за допомогою каналів трансмісійного механізму.

Основні канали монетарного трансмісійного механізму наступні:

- канал обмінного курсу (валютний),
- процентний (процентних ставок),